

Секція: Сучасні інструменти менеджменту, маркетингу та логістики в розвитку ресурсного потенціалу сільських територій

Смирнова Н. В.

*к.е.н., доцент кафедри менеджменту
Одеський державний аграрний університет,
м. Одеса, Україна*

ПУБЛІЧНЕ АДМІНІСТРУВАННЯ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД УКРАЇНИ

Ефективний розвиток громад вимагає не лише підтримки сектору економіки, а й забезпечення високої якості трудового потенціалу, поліпшення умов життя, праці, побуту, дозвілля та оздоровлення демографічної ситуації.

Зараз в країні триває процес децентралізації. Тому дуже актуальною є підтримка створених об'єднаних громад у вирішенні проблем соціального, економічного та екологічного характеру для покращення їх власного добробуту та якості життя. Саме сільські громади в процесі децентралізації мають великий потенціал у розвитку малого та середнього бізнесу, а також всі необхідні ресурси для вирощування органічної продукції, що, на сьогодні, є світовим трендом. Відтак, село може давати людям зрозумілий і в той же час високий зарібок. Як висновок – надзвичайно важливо працювати над збереженням людського ресурсу в сільських територіях. Саме тут можливий значний розвиток професійно-технічної освіти, адже, щоб забезпечити успішний розвиток сільського господарства у селі має бути відповідна кількість фахівців робітничих професій.

Дані опитування фонду «Демократичні ініціативи» свідчать, що, на думку громадян, у більшості сфер життя становище в Україні у 2016 р. істотно погіршилося. Найбільш негативні зміни сталися у рівні цін та тарифів – тут погіршення зазначили 88,5% населення, в економічному становищі України

(77%), у рівні стабільності (75%), упевненості громадян у завтрашньому дні (74%), рівні добробуту родини (73%), у ставленні громадян до влади (72%). Окрім того, переважно погіршення було зазначене у ситуації із злочинністю (62%), в охороні здоров'я (54%), оплаті праці (54,5%), соціальному захисті (49%), пенсійному забезпеченні (49%), дотриманні законності державними службовцями (43%) [1].

Згідно з оцінками експертів, громади переважно не використовують інструментів співробітництва між собою. Заважає цьому брак інформації про цей механізм і неготовність самих громад. Водночас співробітництво може стати ефективним підготовчим етапом до процесу об'єднання. В сільських територіальних громадах завдяки додатковим ресурсам співробітництво більш поширене, однак представники тих громад, що не використовують цього інструменту, так само нарікають на нестачу інформації про нього.

Забезпечення сталого розвитку сільських територіальних громад України можливе лише шляхом впровадження ефективних моделей публічного адміністрування. Згуртування територіальних (сільських, селищних, міських) громад повинне відбуватися навколо вирішення таких найбільш актуальних соціальних питань як надання необхідної соціальної підтримки вразливим верствам населення, подолання бідності шляхом ефективною зайнятості населення, створення належної інфраструктури для гідних умов життя на селі. Таким чином буде відбуватися відтворення та накопичення людського та соціального потенціалу сільських територій. Державні інституції, органи місцевого самоврядування, благодійницькі фундації, бізнес-структури можуть приймати активну участь в реалізації через надання фінансово-матеріальної, організаційно-методичної, правової допомоги ініціативним групам, організаціям, колективам установ та іншим об'єднанням членів сільських територіальних громад [2].

З огляду на це, на рис. 1 наведені основні завдання публічного адміністрування в забезпеченні сталого розвитку сільських територіальних громад України.

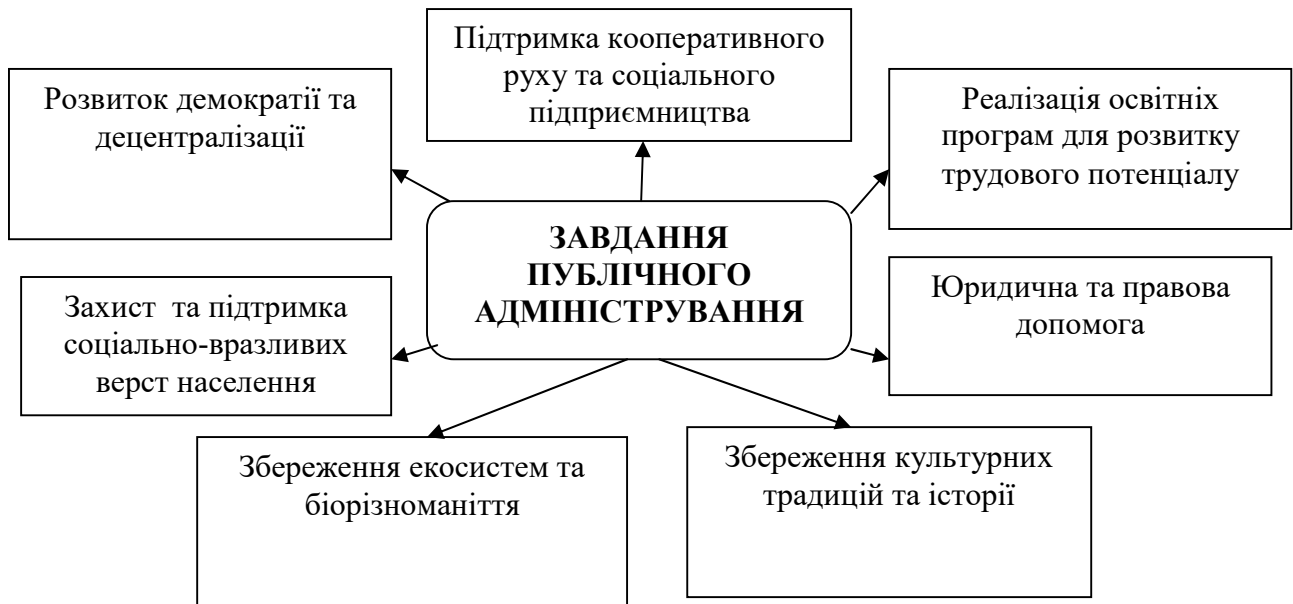

Рис. 1. Основні завдання публічного адміністрування в забезпеченні сталого розвитку сільських територіальних громад України

Джерело: сформовано автором

Першочерговим завданням у сталому розвитку сільських громад є розбудова демократії та децентралізації сільських територіальних громад. Внаслідок реалізації даного завдання відбудеться значний імпульс у розвитку соціально-орієнтованої ринкової економіки.

Забезпечити досягнення цього завдання можна наступними шляхами:

- сприяння забезпеченню реалізації можливостей громадян, покращенню якості життя, раціональному споживанню матеріальних ресурсів;
- реалізація регіональних програм, у тому числі освітніх, що створюють умови для розвитку місцевого самоврядування;
- сприяння програмам розвитку громадянського суспільства, засадам регіональної демократії;
- сприяння програмам патріотичного виховання молоді;
- сприяння розвитку транскордонного та міжнародного співробітництва в усіх сферах суспільного життя;
- участь у розробці стратегій і планів місцевого сталого розвитку територій;

- активізація міжнародної співпраці у напрямку сталого розвитку громад;
- сприяння у створенні умов для життя в якісному природному середовищі;
- створення потужних громадських осередків, ініціативних груп з метою подальшого розвитку сільських, селищних та міських громад;
- поліпшення співпраці між владними структурами, представниками бізнесу та громадськості;
- розвиток громадської активності в територіальних громадах шляхом надання фінансових та інформаційних ресурсів у вирішенні гострих економічних проблем;
- створення антикризових рад громадських організацій.

Реалізувати ці шляхи можуть об'єднання членів сільських територіальних громад за підтримки місцевих державних адміністрацій, органів місцевого самоврядування, благодійницьких фондів та небайдужих підприємців. Для цього можна застосовувати наступні інструменти:

- залучення зовнішніх ресурсів (матеріальних, людських, фінансових) задля розвитку територіальних громад шляхом їх участі в грантовій діяльності;
- організація надання послуг громадам для благоустрою територій;
- організація та проведення семінарів, тренінгів, консультацій, круглих столів, акцій з питань сталого розвитку громад;
- реалізація громадою власних проектів та програм;
- залучення грантових ресурсів;
- здійснення пропаганди діяльності в законодавчому порядку;
- розробка заходів з метою інформування населення щодо питань соціального, культурного, духовного розвитку громади;
- популяризація програм соціального, культурного, духовного розвитку, розвитку громадянського суспільства;
- надання допомоги на основі договорів про благодійну діяльність;

– надання безпосередньої допомоги членами громади особистою працею, послугами чи шляхом передачі результатів особистої творчої діяльності.

На думку професора Б. Гаврилишина, для повної трансформації України необхідна критична маса думаючих людей та не менше 15 років, що дозволить повністю змінити політичну, економічну і соціальну системи країни. «Україна потребує тотальної трансформації: повної зміни політичної, економічної і соціальної систем. Така трансформація країни забере не менше ніж 15 років, а більш реальна оцінка 20-25 років. Цей час необхідний для формування критичної маси людей, які мислять по-новому», вважає економіст [3].

Для досягнення мети він радить нинішній молоді створювати групи, які б всередині своїх спільнот уже керувалися європейськими правилами. В таких групах повинні бути юрист, політолог, економіст, еколог. Вони повинні вивчати політичні структури, економічні і соціальні системи ефективних країн.

Ефективна країна має чотири характеристики: повна політична свобода; певний рівень економічного добробуту всього населення; соціальна справедливість; співжиття з природою, а не її експлуатація, руйнація і засмічення. На цих цінностях побудовані Норвегія, Швеція, Швейцарія, Канада, Австрія і Німеччина.

Література:

1. Аналітичний звіт «Децентралізація: результати, виклики і перспективи». [Електронний ресурс] Фонд «Демократичні ініціативи імені Ілька Кучеріва». – Режим доступу: http://dif.org.ua/article/detsentralizatsiya-rezulbtati-vikliki-i-perspektivi_123

2. Програма «Сталий розвиток сільських громад України» [Електронний ресурс] Благодійний фонд «Зміцнення громад». – Режим доступу: <http://mitsna-gromada.org.ua/programa-stalij-rozvitok-sil-s-kih-gromad-ukrayini>

3. Мусимо уявити Україну. [Електронний ресурс] Фонд Богдана Гаврилишина. – Режим доступу: http://bhfoundation.com.ua/news/news_412.html